

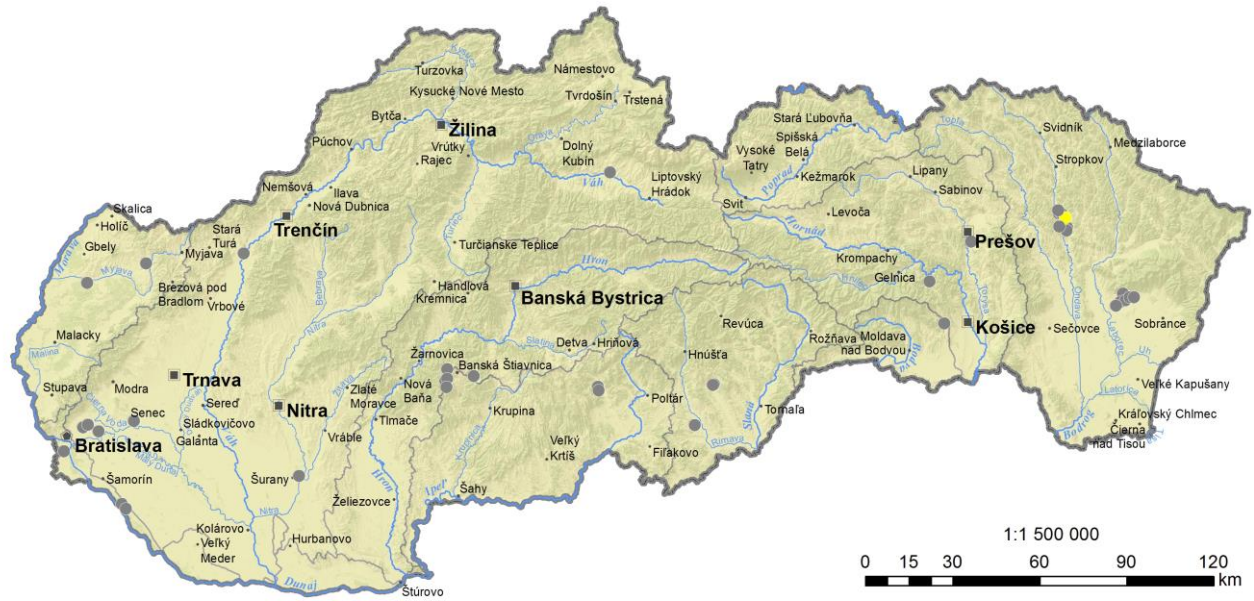
Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“

Internetový profil vody určenej na kúpanie

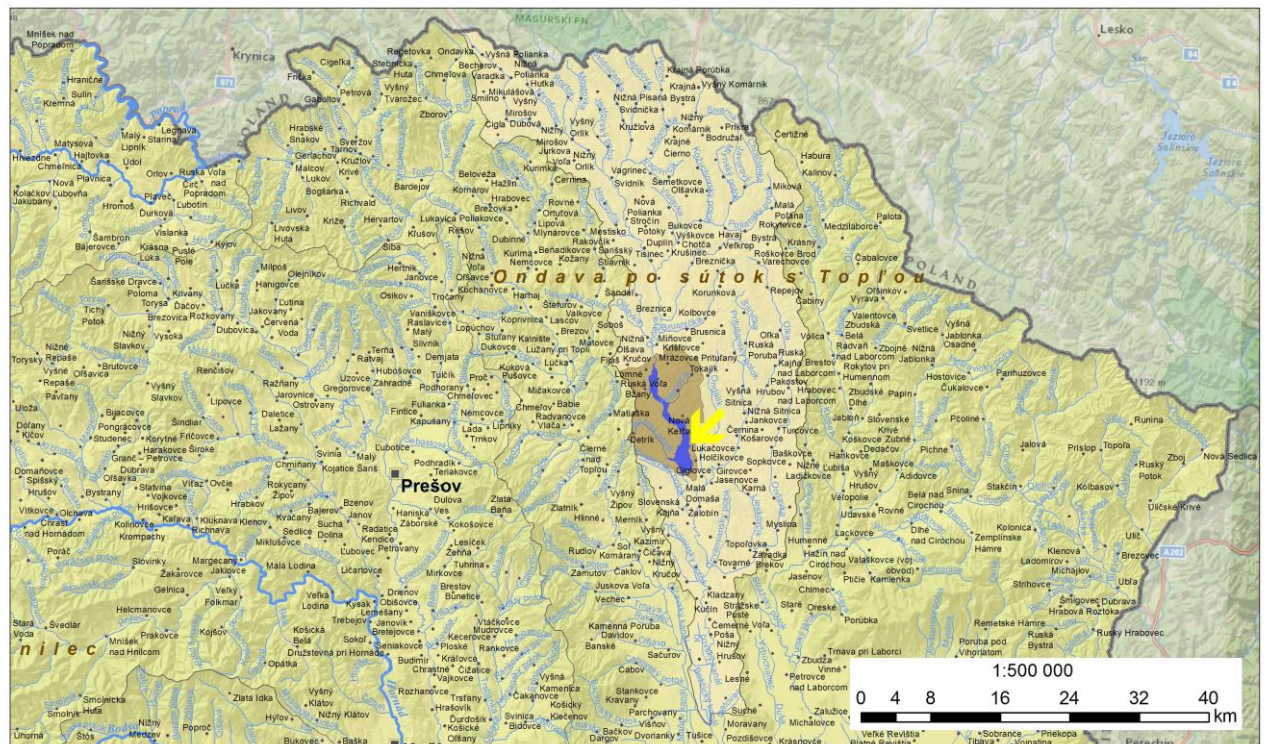
Členský štát EÚ: Slovenská republika	
Kraj: Prešovský	
Obec: Nová Kelča	
ID vody na kúpanie: SKREK038	
Spôsob vyhlásenia vody určenej na kúpanie (ďalej len „VUK“): Lokalita Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 4/2005 z 05. mája 2005, ktorou sa vyhlasujú vody určené na kúpanie a určujú povrchové vody určené pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb za vodu vhodnú na kúpanie.	Obr. 1: Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ (zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Orgán kompetentný za monitorovanie	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou
Kontaktné údaje	adresa: Pribinova 95, 093 01 Vranov nad Topľou tel.: 057/44 64 631 e-mail: ruvzvt@uvzsr.sk
Orgán kompetentný za hodnotenie	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Kontaktné údaje	adresa: Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava tel.: 02/49 284 111 e-mail: uvzsr@uvzsr.sk
Spôsob rekreácie	neorganizovaná (bez prevádzkovateľa)

Lokalizácia vody určenej na kúpanie v rámci SR

Detail základného povodia

Legenda

● Bratislava	hlavné mesto	— štátna hranica	čiarokvadratné povodia	● voda na kúpanie	● Bodrog	názov hlavného toku
■ Prešov	krajské mesto	— hlavný tok	základné povodia	■ lokalizácia vody na kúpanie	● Ondava	názov prítoku
• Detrik	názov obce	— prítok	podrobné povodia	— Ondava po sútok s Topľou		názov základného povodia

Mapová kompozícia: ©SAŽP CEI, Banská Bystrica, 2013; Použité údaje: Atlas krajiny SR ©SAŽP CEI, B.Bystrica, 2002; National Geographic, Esri, DeLorme, NAVTEQ, UNEP-WCMC, USGS, NASA, ESA, METI, NRCAN, GEBCO, NOAA, IPC

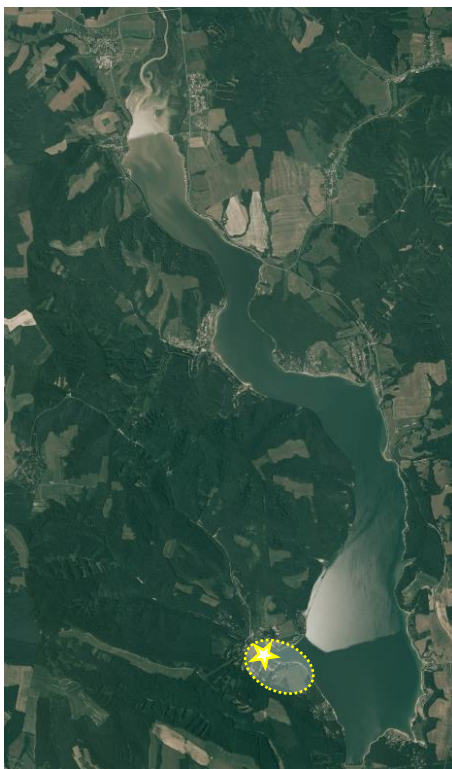
Mapa 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Nová Keľča – Polostrov „Krym“ (zdroj: SAŽP)

Popis lokality

Nová Kelča patrí do Ondavskej vrchoviny, ktorá je súčasťou Nízkych Beskýd. Z hydrografického hľadiska územie Novej Kelče patrí do povodia Ondavy, ktorá pramení pod hrebeňom štátnej hranice s Poľskom. Oblasť je bohatá na výskyt početných minerálnych prameňov.

Výstavba vodnej nádrže Veľká Domaša pozitívne ovplyvnila pôvodné rastlinné a živočíšne spoločenstvá. Pribudli skupiny vodného vtáctva a niektoré druhy vodných cicavcov. Nová Kelča je obec, ktorej vznik podnietila výstavba vodného diela Domaša v roku 1965, a to zatopením pôvodnej Starej Kelče a obce Veľká Domaša. Z pôvodných budov sa po zatopení územia zachoval rímskokatolícky kostol sv. Štefana kráľa, bývalá hájovňa a cintorín. Nová Kelča sa vyvíjala už od svojho vzniku ako rekreačná oblasť a to vďaka svojim ideálnym podmienkam ako sú čistá voda a vzduch, množstvo slnečných dní, kvalita služieb v kempingu a blízke stravovacie i ubytovacie služby. Krásnu prírodu a zaujímavé historické miesta v regióne ocenia aj vyznávači turistiky a cykloturistiky.

Rekreačné stredisko Polostrov „Krym“ sa nachádza v katastrálnom území obce Nová Kelča. Prístup k vode je cez kamenný násyp tvoriaci spevnenie brehu polostrova. Rekreačné stredisko slúži hlavne pre priaznivcov windsurfingu. V posledných rokoch bol zaznamenaný výraznejší pokles vodnej hladiny vody, a tým bol sťažený prístup rekreantov k vode.

Legenda:

- monitorovacie miesto
- prevádzkovaná pláž

mierka: **1 : 50 000**

Mapa 2: Letecká snímka VUK

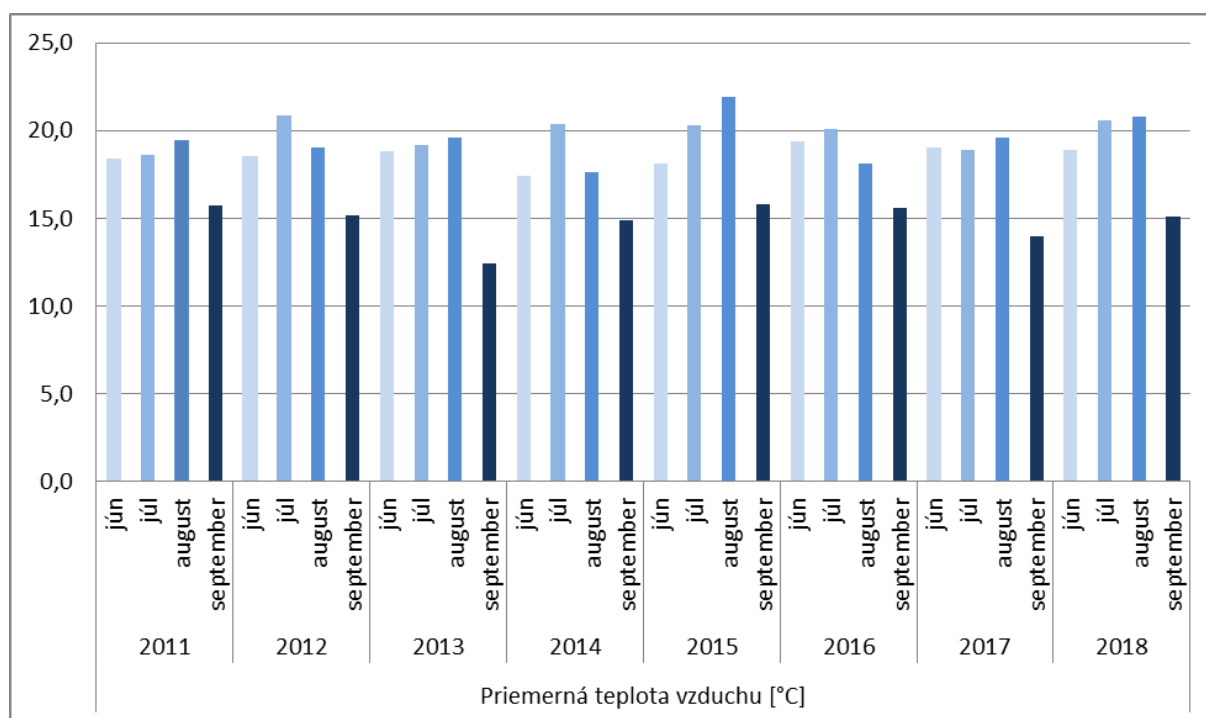
(zdroj: Digitálna ortofotomapa © EOROSENSE, s. r. o., © GEODIS SLOVAKIA, s. r. o.)

Súradnice monitorovacieho miesta		x	y
Súradnicový systém	ETRS89	21,7018	49,0461
	S-JTSK	-228 690,6862	-1 204 820,2364

Tab. 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“

Popis pláže

Štruktúra pláže	trávnatý povrch s kamenným násypom
Charakter pláže	prírodný
Celková dĺžka/plocha pláže	80 m/400 m ²
Celková plocha lokality	15 100 000 m ²
Plocha vody na kúpanie	4 000 m ²
Priemerná/max. hĺbka vody na kúpanie	3,0 m/10 m
Priemerná teplota vody počas sezóny	22,5 °C
Obvyklá dĺžka kúpacej sezóny	1.7. – 31.8.

Obr. 2: Priemerná teplota vzduchu na VUK Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ (zdroj: SHMÚ)

Vybavenie pláže	<u>toalety</u> : v prevádzke počas kúpacej sezóny	
	<u>sprchy</u> : v prevádzke počas kúpacej sezóny	
Maximálny denný počet kúpajúcich sa počas kúpacej sezóny		300 osôb
Kapacita areálu		500 osôb

Vybavenie areálu: 1 stánok s občerstvením so zariadením pre osobnú hygienu (WC, sprchy, umývárne), súkromné chaty.

Obr. 2: Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“, pláž
(zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Lokalizácia VUK v zmysle § 2, 3 a 11 zákona č. 364/2004 Z. z.

Názov povodia	Dunaj
ID povodia	SK40000
Názov čiastkového povodia	Bodrog
ID čiastkového povodia	SK40000RB2SB10
Názov vodného útvaru	vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
ID vodného útvaru	SKB1002

Charakteristika vodných útvarov

Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ je zároveň útvárom povrchových vôd vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša s kódom SKB1002. Je to útvár povrchových vôd stojatých, teda vodná nádrž alebo podľa terminológie rámcovej smernice o vode rieka so zmenenou kategóriou.

Kategória vodného útvaru		povrchová voda stojatá (vodná nádrž)
Kód vodného útvaru		SKB1002
Názov vodného útvaru		vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
Typologický popis vodného útvaru	kód typu	K123
	popis typu	vodný útvár so zmenenou kategóriou stredne hlboký s veľkou plochou povrchu v nadmorskej výške do 200 m v Karpatoch
Plocha vodného útvaru (km²)		15,641
Charakter vodného útvaru		výrazne zmenený
Stav vodného útvaru	chemický stav	dobrý (M)
	ekologický stav	nerelevantný údaj
	ekologický potenciál	priemerný (M)

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti

Tab. 2: Zadefinovanie útvaru povrchovej vody, v ktorom sa VUK nachádza (zdroj: MŽP SR)

Stav tejto VUK môže byť ovplyvnený stavom ďalšieho útvaru povrchovej vody s kódom SKB0003.

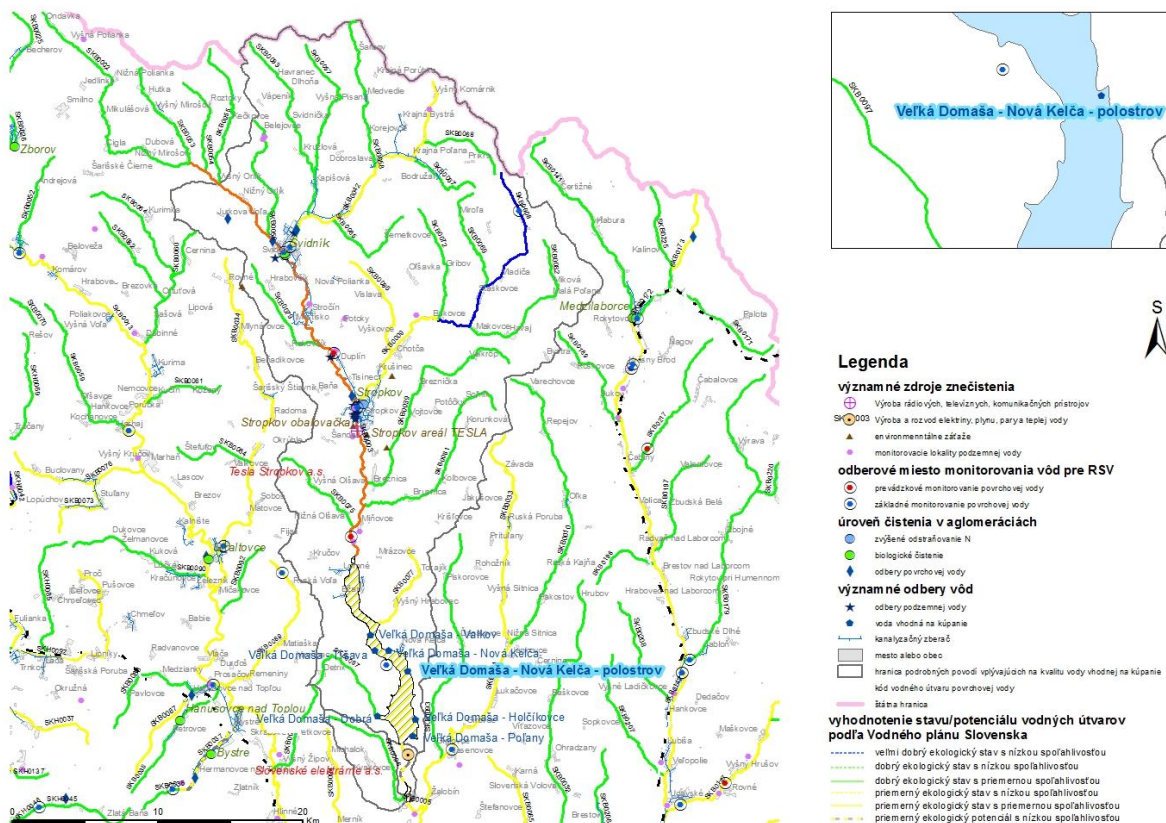
Kategória vodných útvarov		povrchová voda tečúca (rieka)
Kód vodného útvaru		SKB0003
Názov vodného útvaru		Ondava
Typologický popis vodných útvarov	kód typu	K2S
	popis typu	stredne veľké toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch
Dĺžka vodného útvaru (km)		36,85 (57,90 *)
Charakter vodného útvaru		prírodný
Stav vodných útvarov	chemický stav	dobry (M)
	ekologický stav	zlý (M)
	ekologický potenciál	nerelevantný údaj

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti
 * vrátane pramennej časti Ondavy, SKB0002

Tab. 3: Ďalšie vodné útvary v oblasti vplyvu, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia (zdroj: MŽP SR)

Charakteristika oblasti vplyvu

Mapa 3: Oblasť vplyvu (zdroj: VÚVH)

Popis zdrojov znečistenia v oblasti vplyvu

Na negatívnom ovplyvňovaní kvality vody na kúpanie sa môže podieľať vodné vtáctvo a rybné hospodárstvo (prikrmovanie, exkrementy).

Vodná nádrž Veľká Domaša je vďaka svojej polohe v oblasti bez priemyslu spôsobujúceho znečistenie a výraznej samočistiacej schopnosti známa svojou čistou vodou s množstvom rýb. Vodná nádrž je od telesa hrádze po cestný most pri obci Lomné vymedzená ako rybársky kaprový lovný revír v užívaní Slovenského rybárskeho zväzu. Na vyznačenom úseku od obce Turany nad Ondavou po cestný most pri obci Lomné je vymedzená ako chránená rybárska oblasť, v ktorej platí všeobecný zákaz lovu rýb. Na základe každoročného pravidelného zarybňovania sa vo Veľkej Domaši vyskytujú nasledovné druhy rýb:

- **hospodársky cenné druhy:** kapor rybníčný (dominantné zastúpenie), sumec veľký, štika severná, zubáč veľkoústý, úhor európsky,
- **menej cenné (sprievodné) druhy:** lieň sliznatý, pleskáč vysoký, karas striebřistý, jalec hlavatý, boleň dravý, ostriež zelenkavý, červenica ostrobruchá, plotica červenooká a belica európska.

Vo Vodnom pláne Slovenska bol pre prvý plánovací cyklus na výpočet emisií živín zaťažujúcich povrchové vody použitý model MONERIS. Emisie dusíka a fosforu sú počítané na základe vstupných informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z bodových zdrojov znečistenia, ktorými sú vypúšťania z čistiarní odpadových vôd a vypúšťania priemyselných vôd a na základe informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z plošných zdrojov znečistenia, ktorými sú atmosférická depozícia, erózia, povrchový odtok, sídla s nevybudovanou verejnou kanalizáciou alebo odľahčovaním dažďových vôd, drenáž a podzemná voda. Výsledky modelovania sú popísané v kapitole 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Znečistenie živinami v podrobnom povodí (4-30-08-068)		Interval vypočítaný prostredníctvom modelu MONERIS
celkový dusík	kg/(ha.rok)	6,01 - 9,00
celkový fosfor	kg/(km ² .rok)	30,01 - 60,00

Tab. 4: Znečistenie živinami vypočítané prostredníctvom modelu MONERIS pre referenčné obdobie 2010 – 2015 (zdroj: VÚVH)

Opatrenia, ktoré sú zamerané na zníženie živinového a organického znečistenia spôsobeného nedostatočným čistením odvádzaných odpadových vôd alebo nedostatočným odkanalizovaním obcí spolu s opatreniami zameranými na zníženie vstupu živín z poľnohospodárstva popisujú kapitoly 8.1 a 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Kvalita vody

Mikrobiológia

Zdravotne významné ukazovatele mikrobiologickej kvality vody (*Escherichia coli*, črevné enterokoky) neprekročili v sledovanom období rokov 2011 – 2018 medzné hodnoty ustanovené v národnej legislatíve pre prírodné kúpaliská.

V hodnotení kvality VUK podľa požiadaviek európskej legislatívy bola v rokoch 2011 až 2018 Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ klasifikovaná ako výborná (najvyšší stupeň kvality).

Rok	2018	2017	2016	2015	2014
Klasifikácia VUK					

Význam symbolov:

Tab. 5: Vyhodnotenie kvality vody na VUK Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ podľa Vykonávacieho rozhodnutia komisie, z 27. mája 2011, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES ustanovuje symbol na informovanie verejnosti o klasifikácii VUK a o zákaze kúpania alebo odporúčaní nekúpať sa.

Prehľad stavov kvality na všetkých VUK počas kúpacích sezón 2011 – 2018 a bližšie informácie o aktuálne platnej legislatíve pre vody na kúpanie sú dostupné na http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=168&Itemid=65.

Sinice (cyanobaktérie) a riasy

Fytoplanktón tejto lokality býva tvorený riasovou aj sinicovou zložkou. Z rias dominujú bičíkovce *Phacotus lenticularis* a *Ceratium hirundinella*; pravidelne zastúpenou skupinou sú rozsievky (*Bacillariophyceae*), najmä *Aulacoseira granulata*, *Fragilaria crotonensis*, *Asterionella formosa* a rody *Cyclotella*, *Nitzschia*.

Sinicová zložka fytoplanktónu je sporadicky zastúpená cyanobaktériami so schopnosťou tvoriť vodný kvet, najčastejšie druhmi *Woronichinia naegeliana* a *Microcystis aeruginosa*. Z ostatných cyanobaktérií sa tu vyskytuje najmä *Snowella litoralis*, *Aphanocapsa incerta*, *A. delicatissima*, *Aphanothece sp.*, *Merismopedia sp.* a *Oscillatoria limosa*.

Dlhodobo dobrú kvalitu vody v sledovanom období rokov 2016 – 2018 potvrdzujú hodnoty chlorofylu a, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 1,8 do 10 µg/l (medzná hodnota ukazovateľa je 50 µg/l) aj hodnoty cyanobaktérií, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 0 do 1 000 buniek/ml (medzná hodnota ukazovateľa je 100 000 buniek/ml).

Makroriasy a ostatné makrofyty

Rekreačné stredisko nemá klasickú pláž. Vstup do vody je cez kamenný násyp (miestami vysoký aj 2 m), ktorý plní funkciu spevnenia brehov polostrova. Polostrov je zatravněný. Časti brehov nad kamenným násypom boli v minulosti zarastené na rôznych miestach do rozličnej šírky 1 – 5 m a výšky do 2 – 3 m. V roku 2008 zabezpečila obec Nová Kelča vyčistenie brehov (vykosenie, výrub krovín a vrb).

Kamenný násyp okolo poloostrova neumožňuje vytvorenie obmývanej zóny určenej pre rozvoj vegetácie. Na rozhraní brehu a vodnej hladiny ojedinele rastie žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*), okrasa okolíkatá (*Butomus umellatus*) a kríkovité formy vrb (*Salix sp.*). Vo voľnej vode rastie rožkatec ponorený (*Ceratophyllum demersum*) a červenavec

kučeravý (*Potamogeton crispus*), ktorého nadmerný rozvoj bol zaznamenaný v roku 2009. Vplyvom záplav počas jarných mesiacov v roku 2010 sa však jeho rozšírenie zredukovalo.

Posledný odber a vyšetrenia makrofytov boli vykonané v roku 2017.

Dopady na zdravie

Žiadne poškodenie zdravia návštevníkov VUK Veľká Domaša – Nová Kelča – polostrov „Krym“ nebolo zaznamenané.

Údaje o profile

Dátum vytvorenia profilu

22. marec 2011

Posledná revízia profilu vody na kúpanie

september 2019

Dôvod revízie

aktualizácia pred kúpacou sezónou

Najbližšia revízia profilu vody na kúpanie

podľa potreby

Spracovali:

Výskumný
ústav
vodného
hospodárstva

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky